

MAGASINET

LØRDAG 24. JANUAR 2015

Dagbladet

Oppgjørets time

Hanne Kristin Rohde (53) fyrer løs mot politiet, udugelighet
- og forteller åpent om hvordan hun ble frisk.

FOTO: THOMAS RASMUS SKAUG

HELSEVIKET

PROVOKATØREN BJARNE MELGAARD

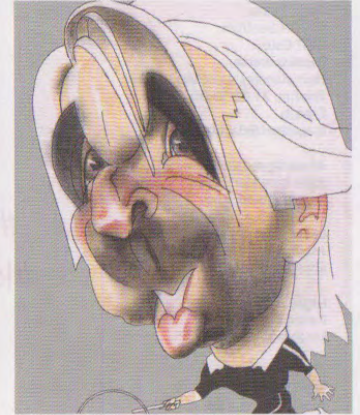
MINI JAKOBSEN I PORTRETET

VIESTAD FRISTER MED OSSO BUCO

Innhold

24.01
2015

- 4 Respons
- 8 Fritt Ord: Suzanne Aabel
- 11 Aktuelt // Topp tre // I verden
- 12 På tomannshånd: Jon Fitje Hoffmann
- 33 Utvalgt: Magnus Martens
- 39 Kultur // Goddag, Jarle Andhøy!
- 51 Livet // Ny viten // Mine favoritter
- 57 Ærlig talt: Trude Ringheim
- 58 Spiseguiden // Robinson & Fredag
- 60 Sudoku // Killersudoku // Falch
- 63 Quiz
- 66 Rolf Hansens kryssord

40 SUKSESS UTEN UNIFORM
Tidligere polititopp Hanne Kristin Rohde gir ut krimbok nummer to, og tar opp kampen med Jo Nesbø.
(Styling: Helene Sverdrup Svane)

34 LUFTENS KANON
«Mini» Jakobsen har aldri spart på kruttet.

16

ET SYKT HELSENGERGE

Pasienter låses inne fordi for få er på jobb. Andre må stå i årelange køer. Nå har ansatte i helsevesenet fått nok.

52 LYKKEJAGET
Barn kan ikke alltid ha det bra, skriver Håvard Tjora.

26 PROVOKATØREN
Bjarne Melgaard (47) har blitt litt mildere. Men bare litt.

54 OSSO BUCO
Finere enn indrefilet er kalveskanken - på italiensk.

Ny retning: Bjarne Melgaards verker er ikke like dystre som før. I atelieret i Bushwick i New York er fylt med løshår, neglelakk, polaroidbilder og maling i alle tenkelige farger.

KUNST

Tekst: Thea Steen
Foto: Johannes Worsøe Berg

Utfordreren

Bjarne Melgaard (47) har to hunder, ny kjæreste på 21 år, og er ikke lenger så sexfiksert. Mer stuerein enn dette vil han ikke bli.

«Jeg tror all kunst har en viss seksuell energi i seg.»

BJARNE MELGAARD

◉ - **WHAT DO YOU MEAN** «no self discipline»? I have self discipline!

Til tross for at det har gått seks år siden den verdenskjente, kontroversielle kunstneren emigrerte fra Norge til New York, er den amerikanske aksenten hans påfallende lite amerikansk. Bjarne Melgaard har akkurat trykket i seg et lite stykke pizza bianca, knappe 22 minutter etter at han åpnet en oransj grønnsaksjuice og fortalte om detox-dietten han går på, en sånn som bare innebærer juice og raw food. Det er nå manager Tim Smith beskylder ham for å mangle selvdisiplin.

- Men du har overraskende mye selvdisiplin til å være en fyr helt uten selvdisiplin, sier Smith.

Melgaard ler og høres ut som en blanding av Bjørn Kjos og Alex Rosén. Det er noe forbausende koselig ved ham, utskuddet med de lugubre interessene og erotiske motivene.

UROKRÅKAS UTSVEVENDE FORTID er relativt ferdig-snakka. Melgaard synes han har fortalt nok om hvordan han «nesten var avhengig» av å oppsøke undergrunnsmiljøer, med alt det innebar av sexklubber, sadomasochisme og grov pornografi. Om hvordan han ville være nær døden. Om hvordan han, gjennom sitt usjarmerende og mangeårige misbruk av steroider, heroin og kokain, kom litt for nær. For fire år siden fortalte han om hvordan han havnet på intensivavdelingen, og fikk beskjed om at det ville ta minst to år før han kunne gå igjen.

Melgaard kom seg kjapt på beina igjen. Han gjør stadig det. Nå består hverdagen stort sett av de to chihuahua-hundene Trine og Gro, kunstproduksjonen og det vedvarende forsøket på å leve et enda sunnere liv. Og kjæresten hans, selvsagt. Det siste halvåret har han vært sammen med den 21 år gamle fotografen David Oramas, som nå har blitt en ivrig og vesentlig bidragsyter i Melgaards atelier.

Men når kunstneren beskyldes for å nærme seg stuerein, svarer han med et nærmest fornærmet tonefall.

- Har jeg det? Nei, det har jeg vel ikke, ikke egentlig. Jeg er snart 48 år, da. Hæ-hæ-hæ. Man blir mer sliten med åra. Men litt faenskap har jeg fortsatt i meg.

Jo da. Men han framstår langt lystigere nå, både i kunstnerisk uttrykk og væremåte. Ikke at han har byttet ut de depressive frasene i bildene sine, som «Why me», «It's all over» og «Why do you lie to me», med uttrykk som «Home sweet home» og «Carpe diem». Han er bare ikke bekmørk lenger. I stedet for å klamre seg til døden, oppsøker han nå livet. For all del, ikke A4-livet. Det er ikke bra for kreativiteten, mener Melgaard. Han nekter å bli mer etablert enn det han er nå.

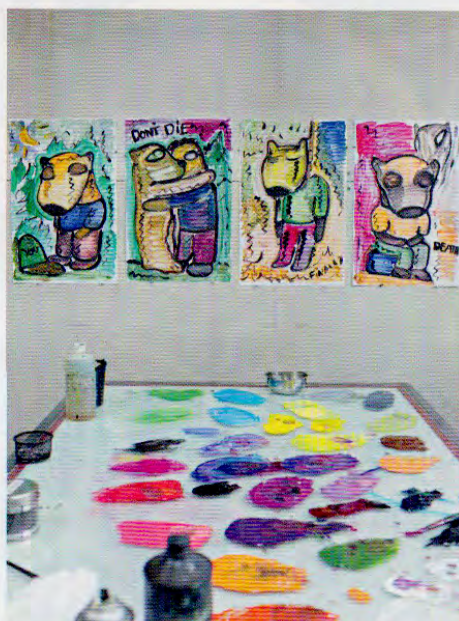
- Jeg lever ikke noe stille og rolig hjemmeliv, altså. Jeg har to hunder og kjæreste, men det betyr ikke at man behøver å være så stuerein. Dette er så etablert som det blir. Jeg har ikke akkurat tenkt å adoptere barn eller noe sånt. Nei takk. Absolutt ikke.

Melgaard har et nært forhold til familien hjemme i Norge: Mor Gro og far Bjarne, som begge er i 80-åra, og søsteren Trine. Det sterke familiebandet er en av hovedårsakene til at han nå forbereder seg på å forlate New York til fordel for Norge.

- Jeg blir ikke her. Jeg kommer til å flytte delvis hjem til Norge, for å være mer der. Det skjer i løpet av året.

DE SEKS SISTE ÅRA har han bodd i New York. Omtrent like lenge har han hatt det digre atelieret i Brooklyn til disposisjon. Å si at han har gjort det bra, er en underdrivelse. Arbeidet hans har vært vist på kjente arenaer i blant annet London, Paris, Berlin og København, og kunstneren får stadig omtale i magasiner og aviser som W Magazine, Huffington Post, New York Times, The Observer og Vogue. En minst like stor bragd er det at New Yorks kunstmiljø har tatt ham imot med åpne armer.

- Det er nok noe som er veldig vanskelig å få til. De aksepterer ikke så lett folk utenfra. Og det er så mange som kommer hit. Jeg føler meg heldig, på mange

Bjarnes vinter: Han skal ha fire utstillinger i vinter, blant annet ved Galerie Thaddaeus Ropac i Paris. Før den tid må bilder males og trykkes hos Derriere L'Etoile Studios i New York.

måter, som har blitt omfavnet av New York, hatt veldig mange utstillinger og fått god støtte av folk, gallerier og museer her.

Denne iskalde torsdagen er atelieret fylt med flere kilo løshår, pensler i alle størrelser, farger ikke engang regnbuen kjenner til, penisformede puter, poser med slikkepinner, neglelakkflasker, hjemmelagete magasin-forsider og private polaroidbilder. Og nå også varm pizza. En lekeplass for voksne barn, og reglene er tilsynelatende få.

Likevel - det er streng struktur i kaoset. Enorme bilder som skal stilles ut i Paris tidlig i februar står pent oppstilt på rekke og rad, mens de blir pusset på av seks, sju assistenter.

- Hele beauty-verdenen er så grotesk, sier Melgaard mens han betrakter sin egen kunst.

De store lerretene er druknet i oljemaling, løshår, sminke, glass og konstruerte øyne som stirrer. På et par av dem har han også malt med sminke: Feminine ansikt bygget opp av Chanel-pudder, leppestift og neglelakk. Kvinnekropper laget av eksklusiv emballasje.

- Det er grotesk hvor mye folk lar seg påvirke. De føler seg ikke vakre nok, ikke bra nok. Man er aldri bra nok.

- Føler du selv at du er bra nok?

- Ne-ai.

Bjarne fnysrer litt når han svarer. Så humrer han igjen.

- Det sitter fortsatt norsk jantelov i ryggmargen din?

- Ja. Det gjør det alltid.

Jo da, disse bildene kan godt fungere som en slags støtteklærning til kvinner - og menn - som føler at de ◉

Utsvevende fortid: De destruktive periodene med steroider, heroin og kokain ligger bak ham, men han har fortsatt litt faenskap igjen i seg, sier Melgaard selv.

Reiser hjem: Etter seks år i New York og nesten like lenge ved galleriet her i Bushwick i Brooklyn, har Melgaard nå tenkt å flytte hjem til Norge.

«Hele beauty-verdenen er så grotesk. Det er grotesk hvor mye folk lar seg påvirke. De føler seg ikke vakre nok, ikke bra nok. Man er aldri bra nok.»

BJARNE MELGAARD

- ikke er bra nok. Melgaard går med på det, selv om det ikke nødvendigvis er det han primært ønsker å kommunisere gjennom dem.
 - Det er ikke noe sosialkontor jeg driver heller, da. Hæ-hæ. Jeg er ikke helt på det nivået enda.
 - Men bildene dine er langt mer sympatiserende enn provoserende, for en gangs skyld?
 - Ja. Det kan du si. På mange måter er de det. Jeg har gått en litt annen retning denne gangen.

MELGAARD BLE TIDLIG stemplet som kontroversiell internasjonalt, etter at han inkluderte lettkledde barn, død og dyresex-motiver i kunsten sin. Like provoserende kan ikke kunsten som nå henger i atelieret hans sies å være, men varemerket hans er der.

- Hva er egentlig greia med den seksuelle undertonen i kunsten din?
- Jeg tror all kunst har en viss seksuell energi i seg. Seksualitet er et energigrunnlag for et kreativt virke. Det tror jeg på. Men jeg synes ikke disse, verken Munch- eller Paris-bildene, er så seksuelle. Synes du?
- Ikke til å være deg.
- Nei, jeg er litt lei av sex og erotikk og sånt. Gleden og fryden over seksualitetens uttrykksformer er jeg møkk lei av. Hæ-hæ-hæ.
- Til og med du er lei?
- Ja, absolutt! Det er overalt. *Hele* tiden. Før måtte vi lete etter det. Nå finner det deg. Det kravet om at man liksom skal være så voldsomt opptatt av seksualitet hele tiden, det er så slitsomt. Åh, fy faen. Akkurat det seksuelle aspektet ved tilværelsen er ikke et av mine største interessepunkter lenger.

Noen ganger er det imidlertid av interesse. Som når han ønsker å få seg selv kastet ut av Instagram, for eksempel.

- Jeg har blitt kastet ut av Instagram flere ganger, jeg. Hæ-hæ-hæ. Jeg har en regel om at når jeg oppnår et visst antall følgere, poster jeg noe som gjør at jeg blir

kastet ut. Det er så irriterende når folk har Instagram-profiler i årevis, som bare ruller og går. Jeg liker å ha en ny vri på det, et nytt lerret.

DENNE MÅNEDEN ER Melgaard tilbake i hjemlandet, og for første gang har han med seg kjæresten. De skal være på Munch-museet når Melgaard + Munch-utstillingen «The end of it all has already happened» åpner 24. januar, deretter til Paris for å åpne utstilling, før de drar tilbake til Oslo for en tredje utstilling, som åpner 10. februar på Galleri Fineart. Parallelt med dette stiller han også ut nye arbeider i New York.

Apropos Munch. Det er ikke rent få ganger at Melgaard har blitt utpekt som «den nye Munch» av kunstgjennere, og han omtales hyppig som «en av Norges mest sentrale nålevende kunstnere». Uten at andres meninger betyr så mye for Melgaard.

- Altså, sånn omtale er jo hyggelig, men jeg har malt i 25 år. Mitt umiddelbare mål er ikke at folk skal omfavne det jeg gjør. Jeg hadde gjort alt dette uansett om folk hadde likt det eller ikke. Og det er jo nok av folk som ikke liker det. Jeg er interessert i å lage bilder som jeg liker selv, jeg. Men når jeg stiller ut i et offentlig rom, har jeg jo lyst til å kommunisere noe på en offentlig måte. Ellers kunne jeg bare holdt meg hjemme med malingen min.

- Får du kommunisert det du ønsker å kommunisere?
- Ja, men jeg tenker alltid at jeg kunne gjort det bedre, eller annerledes. Det er jo derfor jeg gjør andre utstillinger etterpå igjen. Jeg tenker at jeg skal gjøre det bedre enn forrige gang.

- Er du fortsatt like sulten etter 25 år?
- Jeg er iallfall veldig sulten på å utvikle meg. Å produsere kan du kanskje si at jeg gjør mindre av. Men egentlig føler jeg et større uttrykksbehov nå enn før.
- Hva kommer det av?

- Forandring i livsstil, kanskje. Forandring i møte med mennesker. Jeg føler at jeg har mye som jeg har

lyst til å uttrykke og jobbe med, mange nye ideer og prosjekter. Jeg kjenner meg mer sulten nå enn før. Ikke på en medgangssuksess, altså, men på å oppdage verden, på ting jeg har lyst til å gjøre.

WIKIPEDIA-SIDEN OM Bjarne Melgaard lyver. Han er ikke «bare» billedkunstner. Han har gitt ut en unekkelig selvbiografisk bok, og en minst like Melgaard-inspirert kleskolleksjon. Nå vil han også inn på andre kreative arenaer.

- Jeg skriver på et filmanuskript, og jobber også med en smykkekolleksjon, røper Melgaard.
- Filmmanuset er under arbeid, og smykkekolleksjonen - som er et samarbeid med det bejublete norske smykkemerket Bjørg Jewellery - vises fram i New York i april. Men dette gjør ikke at Melgaard føler seg mer tilstrekkelig, eller nærmer seg den «jeg er bra nok»-følelsen. Det er heller ikke en følelse han jakter på.
- Vet du, jeg tror man må ha litt av det drivet. At man har lyst til å strekke seg selv litt lenger. Det driver meg framover.

Melgaard forteller om da han først ankom New York, at det ikke var med en «nå skal jeg slå gjennom her»-tankegang. Det skjedde, men helt på egne premisser. Det var byen han var tiltrukket av. Ikke potensiell suksess og anerkjennelse.

- Du er blyg?
- Ja, det kan vel stemme. Alle har vel sine tvil om seg selv.

- Du sier at du er heldig som slo gjennom i New York. Det handler vel også om at du er flink?

- Det kan man jo si, men det er mange som er flinke. Og så er det mange som ikke får det til, og det betyr jo ikke at de ikke er noe. Så på mange måter synes jeg at jeg er heldig som kan holde på slik jeg gjør, med maling, tegning og utstillinger.

Han ler igjen.

- Jeg er heldig som får gjøre det jeg liker best. ●

magasinet@dagbladet.no